

Beeldhouwer Natasja Bennink merkt dat haar werk steeds fysieker en expressiever is geworden: „Ruwer en grover.”

‘De vrouw blijft in charge’

Natasja Bennink uit Ezinge is gevraagd twaalf beelden in Harderwijk te maken, die verwijzen naar het kleurrijke verleden van de stad. De sculpturen vertellen elk een verhaal over een bijzondere plek en ze sluiten aan op de nieuwe vaste presentatie in het Stadsmuseum. De meeste beelden zijn al geplaatst, de laatste volgen na de zomer. Ondertussen is in het Stadsmuseum Harderwijk een overzichtstentoonstelling van haar werk te zien.

TEKST ILLAND PIETERSMA
FOTO'S CORNÉ SPARIDAENS

nog steeds belangrijke onderwerpen kunt aansnijden. Ja, misschien was ik wel een *young angry woman*. Maar ik wilde beeldhouwer worden, in deze stijl. Tegenwoordig zit ik voor mijn Antwerpse galerie in de ‘raad der wijzen’, waarmee we jong talent zoeken op eindexamenexposities. We gaan voor figuratieve kunst, maar wel mét inhoud.”

EERSTE SUCCES

„De Antwerpse galerie Van Campen & Rochtus pikte mij meteen op en maakte ook mijn eerste boek. Ik had al snel een expositie in Museum Willem van Haren in Heerenveen. Ik maakte de Venus fan Fryslân en kreeg de opdracht van het Bisdom Groningen om een beeld te maken van Titus Brandsma in Dokkum. Ja, je kunt wel zeggen dat ik na mijn eindexamen direct in de lift zat.”

DE KUS

„De kus’ loopt als een rode draad door mijn oeuvre. Het begon met De beeldhouwer en de muze. Het is een zelfportret van mij en mijn minnaar. Maar ik maakte bijvoorbeeld ook mijn kussende grootouders. De kus is iets intiem, maar gaat bij mijn *pake* en *beppe* ook over een leven lang liefde. Het is elke keer anders. Voor Appingedam maakte ik onder het thema ‘Verbinding’ vijf zulke beelden; zoals

van twee met elkaar zoenende vrouwen en van twee bewoners van Molukse komaf. Ik wilde echt een doorsnee van de bevolking laten zien.”

ONNO BROEKSEMA

„Is mijn grote liefde en mijn maatje. Hij is ook kunstenaar en maakt abstracte, grafische kunst. Dat is wel heel anders, maar we zijn zeer betrokken bij elkaars werk en begrijpen elkaar direct. We kunnen goed met elkaar sparren en Onno kan heel duidelijk zijn, als er iets niet klopt in mijn werk. Zo houden we elkaar scherp.”

BLOOT

„Vaak gebruik ik mijn eigen lichaam voor een beeld. Ja, ik geef dan een stukje van mijzelf bloot. Maar daar wil ik iets meer mee vertellen; over liefde, over moederschap, of ik laat een bevalling zien. Het gaat er niet om dat ik dat ben, maar dat anderen zich er in kunnen herkennen. Ik ben mijn eigen muze en neem mijzelf als uitgangspunt. Daarmee verbeeld ik een universeel verhaal en laat ik zien wat er in de wereld gebeurt.”

FIERE FROULJU

„Ja, ik mag graag de vrouw zelfbewust neerzetten. Of het nu om een trots beeld van mijzelf gaat met een zwangere buik, of een stoere Venus van Drenthe. Voor Friesland Culturele Hoofdstad in 2018 maakte ik zes Froulju fan Fryslân: portretten van zes vrouwen die zich inzetten voor de samenleving. Met mijn beelden kaart ik maatschappelijke thema's aan, zoals de positie van de vrouw en haar rechten.”

TRAGISCHE MANNEN

„Er wordt wel gezegd dat ik stoere vrouwen maak, maar de mannen breekbaar en tragisch weergeef. Dat sloeg toen waarschijnlijk op portretten van Rutger Kopland en Matthijs Røling, die misschien wat melancholisch kenen. Maar ik maak ook ferme mannenkoppen,

zoals van Gertjan Verbeek of Foppe de Haan. Voor de provincie Drenthe mocht ik het portret van de koning maken. Hem gaf ik de uitstraling van een Romeinse keizer. Overigens zie je bij hem ook een stukje sleutelbeen. Het gaat om een borstbeeld. Maar als je verder denkt, staat er eigenlijk een ongekilde koning...”

EZINGE

„We zochten in de stad Groningen een huis met ruimte voor ateliers. Maar dat was moeilijk. Toen kwam het voormalige gemeentehuis en museum van Ezinge vrij. Hier kwamen wonen en werken voor ons samen. Het is de ideale plek voor ons, hoewel het hier 's winters wel erg rustig kan zijn en 'ver weg' van de stad... Maar verder is Ezinge een prachtig dorp. Ik woon op een terp, met een kerkje uit de 13de eeuw aan het einde van de straat. Wat dat betreft heeft Nederland zoveel moois of bijzonders; neem nou de hunebedden. We vergapen ons graag in Griekenland, maar hebben misschien te weinig oog voor ons eigen erfgoed.”

RODE SOKKEN

„Dat is een prijs die bedacht is door Egbert Pijfers, een Fries die in Noorwegen woont. Hij reikt ook elk jaar de Prix de Norvège uit aan twee alumni van de Klassieke Academie. Hij vindt de vrouwenemancipatie in Noorwegen veel verder gevorderd. Daar staan de rode sokken symbool voor vrouwenprotest. In 2019 kreeg ik die Rødstrømpe-prijs voor mijn vrouwenbeelden. Vorig jaar heb ik de prijs doorgegeven aan een ic-verpleegkundige, die in coronatijd met haar collega's keihard gewerkt heeft.”

VERFSTREEK

„Ik merk dat mijn werk steeds fysieker en expressiever is geworden. Ruwer en grover. Ik houd van die open huid. Die geeft een beeld een innerlijke kracht. Het moet er spontaan uitzien, als een verfstreek die een schilder in één keer op het doek zet. Het moet raak zijn.”

HARDERWIJK

„Ik wist niet dat die plaats zo vol verhalen zat. Het is een Hanzestad, er is visserij en er waren een universiteit en een 'spionnenschool'. Voor twaalf plekken in de stad heb ik beelden bedacht, van een speelgoedschaap bij een weeshuis tot een ode aan een Joodse violist bij de voormalige synagoge. Ik refereer aan een zwarte soldaat, die in het Nederlandse vreemdelingenlegioen diende. Zo verwijs ik tegelijk naar de actuele Black Lives Matter-beweging.”

VISSERSMEISJE

„In Harderwijk is ook weer een 'kus': ze vroegen om een beeld over een vissersvrouw. Maar in plaats van het clichébeeld van een bezorgde moeder op de kade heb ik er een meisje van gemaakt, dat afscheid neemt van haar liefde. Een liefdevol moment vol geluk. Zij duwt hem met haar heupen tegen de muur. Want zij blijft 'in charge'...”

TWEETALIG

„Ik ben geboren in Ruinen. Daar woonden we in een mooi huisje aan de hei. Mijn moeder is Friezin en mijn vader een Drent. Daarom spreken wij thuis twee talen: Nederlands en Fries. Op mijn vierde verhuisden we naar Heerenveen, pal tegenover de ijsshal Thialf.”

SCHAATSEN

„Iederéén schaatste. De hele buurt. Falko Zandstra woonde naast ons. Het zit gewoon in ons DNA. Ik deed aan langebaanwedstrijden en shorttrack. Maar ik schaatste vooral voor mijn plezier. In de zomer had je droogtraining en racefietsen. Dat vond ik minder leuk. Rond mijn 14de ben ik gestopt. Maar als er natuurijst ligt, wil ik graag weer schaatsen. Ik ben ook lid van de Elfstedentocht. Dus als die nog eens komt...”

KUNSTENAAR OF BOERIN

„Ik was een creatief kind en wist al vroeg dat ik naar de kunstacademie wilde; óf boerin worden, net als mijn *pake* en *beppe*. Want ik ben ook dol op dieren en het buitenleven. Maar toen ik tijdens een excursie naar Parijs in het Louvre was en daar de Venus van Milo en de Nikè zag, wist ik het zeker: beeldhouwen.”

LAATSTE BEELDHOUWER

„In mijn tijd werd de beeldhouwafdeling aan Academie Minerva afgebouwd. Eigenlijk was ik de laatste die er afstudeerde. De afdeling was nog 'klassiek' ingericht, met een bronsgieterij en een gipsgieterij. Daar heb ik echt de techniek geleerd. Beeldhouwen is voor mij lekker boetseren; maar dat is maar een klein stukje van het hele proces met ook mallen maken, gieten en nabewerken.”

VLUCHTELINGENWERK

„Ik was actief in verschillende vrouwengroepen. Ik zat bijvoorbeeld in een bezoekgroep in het asielzoekerscentrum van Ter Apel. Ik woonde ook een tijdje in een kraakpand. Blijkbaar werd ik mij bewust van mijn vrouwelijke identiteit. Maar het strijdbare moet al eerder begonnen zijn, in Heerenveen, waar je de verhalen meekreeg van Domela Nieuwenhuis, of van de anarchistische landdagen in Appelscha.”

ATHENE

„Tijdens mijn opleiding heb ik in Griekenland gestudeerd. Het ging er daar een stuk traditioneler en hiërarchischer aan toe dan aan de conceptuele Minerva. Je kreeg een ruw stuk marmer, waar je eerst een perfect, glad blok van moest maken, en daarna een kunstwerk. De Griekse studenten deden daar twee jaar over. Ik mocht een versnelde variant doen. Het ging langzaam, maar ik heb er veel geleerd. Op een tweede studiereis trok ik langs allerlei plekken als Delphi, de Akropolis en Kreta, en stond ik oog in oog met al die prachtige Griekse kunst.”

BOSNIË

„Mijn eindexamenwerk was geïnspireerd door de massaverkrachtingen in Bosnië tijdens de oorlog in voormalig Joegoslavië. Vijf beelden van vrouwen lagen in een gang; je moest er tussendoor en overheen. Daar lagen ze, met armen en benen gespreid. Niet in glimmend brons, maar van aluminiumcement. Dat maakte het nog rauwer en harder. En ik laat alles zien. Volgens mijn bronsgieter ben ik de enige beeldhouwer die schaamlippen maakt. Niet een kruisje of een 'floepje', maar natuurlijk, zoals het eruitziet.”

YOUNG ANGRY WOMAN

„Realistische kunst zat toen zó in het verdomhoekje. Het zou 'truttig' zijn en onbelangrijk. Nou, ik liet zien dat je met figuratieve kunst

